

Palliatieve zorg en praten over de laatste levensfase

Patiëntenpeiling 2026

Een vragenlijst die is ingevuld door **7.725 deelnemers** van het Zorgpanel van Patiëntenfederatie Nederland. Hiervan is 14% patiënt met een of meer ernstige aandoeningen waaraan ze waarschijnlijk overlijden, 6% naaste, 45% 70-plusser en 35% overig (een deelnemer die niet in deze drie categorieën past).

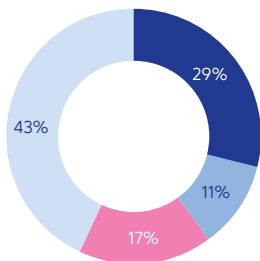
De peiling is uitgevoerd om inzicht te krijgen in wat deelnemers van het Zorgpanel weten van palliatieve zorg en wat hun ervaringen zijn met het voeren van gesprekken over palliatieve zorg of de laatste levensfase.

Het is niet voor alle deelnemers duidelijk wie hun **vaste contactpersoon** is binnen de zorg. Dit bemoeilijkt de coördinatie en kan leiden tot onrust of onzekerheid.

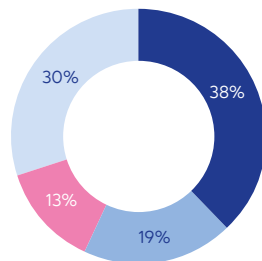
Vooral naasten hebben met een zorgverlener gesproken over palliatieve zorg of de laatste levensfase; patiënten en 70-plussers spraken hier minder vaak over. Hoe langer de ingeschatte levensverwachting van de patiënt is, hoe minder vaak het gesprek over palliatieve zorg of laatste levensfase (al) is gevoerd. Deelnemers die hebben gesproken over palliatieve zorg en/of de laatste levensfase deden dit vooral omdat ze hun **wensen wilden bespreken en vastleggen**. In veel gesprekken zijn de wensen ook besproken en vastgelegd. Deelnemers waren over het algemeen (zeer) tevreden over het gesprek met de zorgverlener.

Deelnemers die geen behoefte hebben aan een gesprek met een zorgverlener geven met name als reden dat het nog **te vroeg** is; een goed moment zou zijn wanneer er sprake is van een slechter wordende gezondheid of een ernstige diagnose (in geval van 70-plussers). Door het uitstellen van gesprekken over de laatste levensfase kan het voorkomen dat iemand niet meer zelf kan vertellen wat zijn of haar wensen en behoeften zijn. Daarom is het belangrijk om te stimuleren dat deze gesprekken tijdig plaatsvinden.

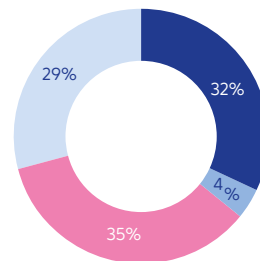
Gesprekken over palliatieve zorg of laatste levensfase

Patiënt (n=1067)

Naaste (n=468)

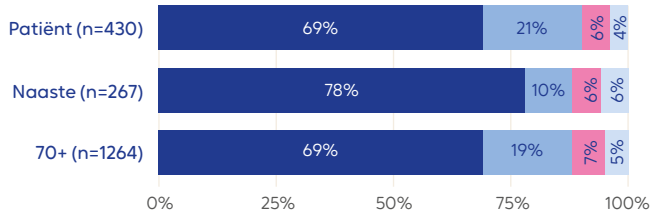

70+ (n=3501)

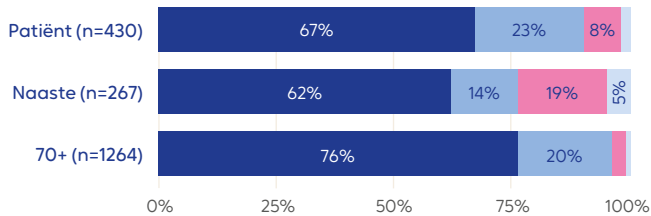
- Heeft met zowel zorgverlener als iemand anders het gesprek gevoerd
- Heeft alleen met zorgverlener het gesprek gevoerd
- Heeft alleen met iemand anders dan een zorgverlener het gesprek gevoerd
- Heeft het gesprek niet gevoerd of dit is onbekend

Wensen en behoeften

Besproken met zorgverlener

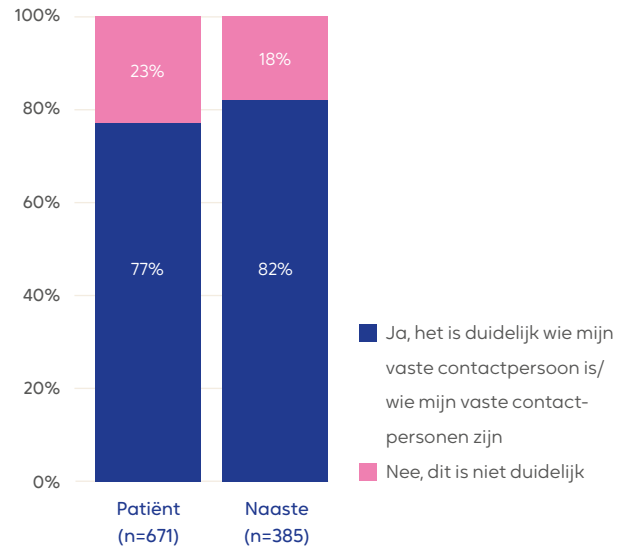

Schriftelijk vastgelegd

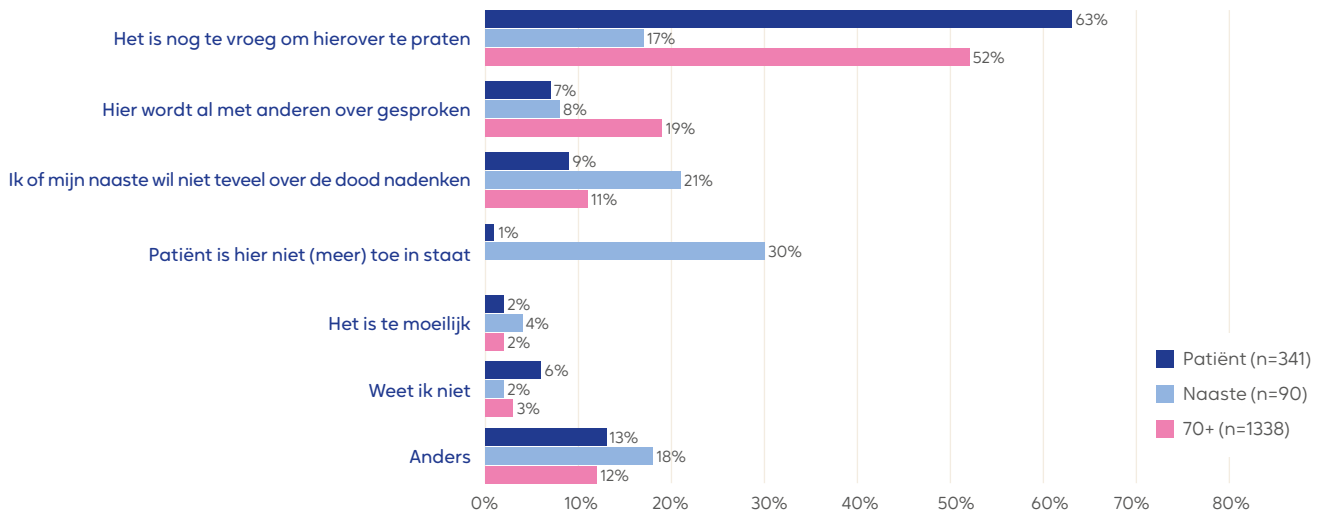

■ Ja ■ Nee, maar wel van plan ■ Nee en ook niet van plan ■ Weet ik niet

Duidelijk wie vast contactpersoon is binnen de zorg

Reden dat deelnemers (nog) geen gesprek met een zorgverlener willen

Reden voor wel een gesprek

